

בית משפט השלום בראשון לציון

14 יוני 2015

ת"א 32382-04-13 שלבי תעשיות בע"מ נ' החברה הישראלית
למיגון פתרונות בע"מ

לפני כבוד השופט רפי ארניה

שלבי תעשיות בע"מ

התובעת

נגד

החברה הישראלית למיגון פתרונות בע"מ

הנתבעת

נוכחים:

ב"כ התובעת עו"ד רונן גמליאל

ב"כ הנתבעת עו"ד גלעד נרקיס

פסק דין

תביעה לביצוע שני שיקים ע"ס של 205,335 ₪ ו- 6,903 ₪ בהתאמה, ז"פ 30.11.2012, ערוכים לפקודת התובעת וחתומים על ידי הנתבעת.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

1. התובעת הינה יצרנית של מערכות איורור וסינון אוויר אב"כ, למרחבים מוגנים.
2. אין חולק כי ביום 16.10.2012 הוציאה התובעת לנתבעת 2 חשבוניות מס (חשבוניות ד' ו-ו') לתצהיר מר בנארי –להלן: "בנארי" - מטעם התובעת), בסכום השיקים הנ"ל. אין חולק כי השיקים ניתנו כנגד החשבוניות הנ"ל (עדות מר תם – להלן: "תם" - מטעם הנתבעת, עמ' 16 ש' 11-19).

המחלוקת בין הצדדים

3. לגירסת התובעת, הנתבעת מסרה לה את השיקים כתמורה למערכות אב"כ שרכשה הנתבעת ממנה, בהתאם לחשבוניות הנ"ל, ובהתאם לתעודות המשלוח נספחים ג' וה' לתצהיר בנארי לגירסת הנתבעת, התובעת לא נתנה לה שום מערכות בגין השיקים הנ"ל (עמ' 11 ש' 24). לטענת תם, השיקים נמסרו לצורך שיריון מערכות אשר יימסרו לה בעתיד. התובעת לא סיפקה את המערכות הללו ולכן ביטל את השיקים (עמ' 13 ש' 19-25).
5. עוד טוענת הנתבעת כי התובעת עשתה יד אחת עם מר אלול (להלן: "אלול") שהיה אז בעל מניות בנתבעת, על מנת לסבב אותה בכחש ולהעביר אליו בלבד את הפעילות העסקית המוצלחת של הנתבעת מו התובעת. בכך הונה אלול את הנתבעת והעניין כולו מתברר בתביעה נפרדת בבית המשפט המחוזי מרכז – לוד, אשר טרם הוכרעה. במסגרת זו פרע אלול את חוב הנתבעת לתובעת, ועל כן החיוב השטרי נשוא השיקים הנידונים – פקע.

דיון והכרעה

השיקים ניתנו בגין הזמנות עתידיות

- כבר עתה אומר שגירסתו זו של תם לא עוררה בי כל אמון, מן הטעמים שיפורטו להלן.
6. ראשית, הטענה אינה מתיישבת עם הגיונו של הולם ועם נוהג סוחרים. ככלל, אין אדם משלם דבר בגין סחורה שלא באה לעולם ואיננה קיימת עדיין במציאות. הדברים מתחזקים ומתחדדים נוכח העובדה שתם העיד על עצמו כי הוא איש עסקים ותיק, מזה 21 שנה (עמ' 16 ש' 9-6). הטוען טענה מסוג זה, שאינה טענה שגרתית, מוטל עליו נטל שכנוע כבד.
7. מעבר לכך, תיאור העיסקה האמור אינו מתיישב עם גוף חשבוניות המס אשר כנגדן ניתנו השיקים. חשבונית 12568 (נספח ד' לתצהיר בנארי) מפרטת שהמדובר ב – 56 מערכות אשר מתוכן 11 סופקו כבר לצד שלישי (גוף בשם "רן לורן"), ואילו חשבונית 12566 (נספח ו' לתצהיר בנארי) מפרטת סחורה מדוייקת אשר סופקה לנתבעת.
- כנגד חשבוניות מס אלה עומדות תעודות משלוח של התובעת (נספחים ג' וה' לתצהיר בנארי), המתיישבות "גב אל גב" עם הסחורה המפורטת בחשבוניות המס, אשר עליהם חתום "אורי" שהינו לכל הדעות עובד של הנתבעת (עדות תם עמ' 11 ש' 30 ואילך).
8. הנה כי כן, התובעת ביססה התנהלות הגיונית מבחינה מסחרית, על פיה קיבלה מהנתבעת שיק מעותד בגין סחורה שסיפקה לה והמפורטת בחשבוניות המס, אשר בגינן קיימות תעודות משלוח החתומות על ידי עובד הנתבעת.
- מועדי תעודות המשלוח אף קודמים למועד הוצאת החשבוניות, כך שאין ספק שהדבר מחזק את גירסת התובעת שהמדובר בסחורה שסופקה כבר בעבר, ואינה עוסקת בסחורה שתסופק בעתיד.
- מעבר לעובדה כי החשבוניות אינן תומכות בגירסת הנתבעת כי המודבר בסחורה שתסופק בעתיד, הרי שהנתבעת לא הביאה להעיד את אותו אורי, שתם העיד כי הוא מכיר אותו. יצוין עוד כי הנתבעת לא הציגה חשבוניות מס המעידות כי תעודות המשלוח הנידונות, אשר הוצאו כאמור בחודש ספטמבר, מתייחסות לעיסקות אחרות וקודמות (עמ' 15 ש' 8).

- נוכח העובדה כי המדובר בתביעה שטרית אשר הנטל בה הוא על הנתבעת, ובשים לב למצבור הראיות שהונחו לעיל המחזקות את גירסת התובעת באשר לאופי העיסקה, הרי שאי הבאת אותן אורי להעיד – פועל לחובת גירסת הנתבעת.
- לא ניתן ליתן אמון בגירסת הנתבעת מחמת שלושה טעמים נוספים.
9. ראשית – תם העיד כי לאחר העיסקה הנ"ל היו בינו לבין התובעת עיסקות נוספות, עליהם ניתן תשלום בנפרד (עמ' 13 ש' 25-32).
- עובדה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר, ועם הגיון עסקי. שהרי, הנתבעת – לפי שיטתה – מסרה כבר שיק בגין סחורה שטרם קיבלה. מדוע שתלך ותשלם עוד כספים? מדוע בכלל שתעשה עיסקאות נוספות עם התובעת אשר לפי שיטתה פשוט הונתה אותה ולא מסרה לה סחורה המגיעה לה? מדוע לשלם בנפרד ולהוציא הון מהכיס במקום להודיע כי תמורת המערכות הנוספות תשולם מתוך כספי השיקים שאצל התובעת?
- עובדת ביצוע עיסקאות נוספות עם התובעת לאחר האירועים המתייחסים לשיקים הנידונים, ותשלום התמורה בגין עיסקאות אלה בנפרד – מחלישה את גירסת הנתבעת באופן משמעותי, ומחזקת את גירסת התובעת.
- מאידך, עובדה זו אינה פוגעת בגירסת התובעת שכן בעת שבוצעו העיסקאות הנוספות היו בידיה רק שיקים מעותדים ולא היתה לה ידיעה כי יחוללו. לאחר חילול השיקים התובעת לא הסכימה להמשיך ולעבוד עם הנתבעת אלא אם תהיה לה בטוחה כלשהי וזו באה לה בדמות נספח ז' לתצהיר בנארי - ההסכם עם אלול (עמ' 23 ש' 4-6) שעוד יידון להלן.
10. שנית, הנתבעת טענה כי המערכות נשוא תעודות המשלוח היו בגין התקנות בלבד שביצעה אצל לקוחות הקצה, ולא בגין עיסקאות שהיא קנתה מהתובעת ומכרה ללקוחות הקצה. טענה זו הופרכה לחלוטין.
- תם העיד כי בידי עובדי הנתבעת שביצעו את ההתקנות המערכות היה פינקס לקוחות אשר עליו היה לקוח הקצה חותם עם סיום ההתקנה. המדובר היה לטענתו בפינקס של התובעת אשר היה מוחזר לה עם סיום ההתקנה.
- אין לגרסה זו כל בסיס. ראשית, אני מניח שתיאום התקנה אינו עניין חד צדדי. גם אם התובעת היא זו שמתאמת את ההתקנה אצל לקוח הקצה, הרי שהדבר טעון תיאום מול הנתבעת. הנתבעת לא הביאה ראיה כלשהי על ביצוע תיאומים כאמור. כמו כן, הנתבעת לא הביאה לעדות את עובדי הנתבעת אשר יעידו על צורת התנהלות זו.
- ולסיום, הנתבעת טענה כי מסמכי ההתקנות אצל לקוחות הקצה כלל לא הומצאו לה, על אף בקשתה.
- דא עקא, במסגרת ההליכים המקדמיים הנתבעת הגישה את הבקשה מס' 15 אשר בה פירטה רשימה ארוכה של מסמכים אשר הגילוי והעיון בהם מבוקשים. לא התבקש גילוי של כל מסמך מסוג זה ("אישורי התקנות אצל לקוחות הקצה") למעט התקנות אצל חברת רמי שבירו (סעיף 2.3 למכתב ב"כ הנתבעת שצורף לבקשה).
- בהחלטה מיום 14.1.2015 הוריתי על גילויים של מסמכים אלה, וכך נעשה (נ/1).

- משנמנעה הנתבעת מלעתור לגילויים של מסמכים אלה – חזקה עליה שידעה כי אם יגולו – אלה היו פועלים לחובתה.
- הנה כי כן, התוצאה הינה כי טענת הנתבעת על פיה תעודות המשלוח היו בגין התקנות בלבד שביצעה הנתבעת – הופרכה.
11. כאמור הנתבעת קיבלה חשבוניות מס. נוהג שבעולם הוא שתאגיד המקבל חשבוניות מס – מקיז את המע"מ בגינן. הנתבעת לא צירפה כל ראיה המלמדת על כך שנוכח אי פירעון השיקים ואי קבלת התמורה (כגירסתה) נמנעה מלבקש את קיזוז המע"מ.
- משכך, חזקה היא שקיזזה את המע"מ, ובכך אימצה את החשבוניות ואת העיסקות המפורטות בהן.
12. נוכח כל האמור, אני קובע כי אין ליתן אמון בגירסת תם על פיה השיקים ניתנו בגין מערכות אשר יסופקו בעתיד, ולא סופקו, ודוחה גירסה זו.
- תחת זו אני מאמץ את גירסת בנארי הנתמכת בגירסת אלול, על פיה השיקים ניתנו בגין מערכות אשר סופקו בעבר, ואשר על הנתבעת היתה החובה לפרוע תמורתן.

החוב נשוא השיקים נפרע

13. הנתבעת טענה כי החוב נשוא השיקים נפרע, שכן אלול פרע את החוב בגינן.
- נקודת המוצא הינה כי נכון הוא שהתובעת קיבלה ממר אלול את סכום השיקים, וזאת במסגרת הסכם ההלוואה נספח ז' לתצהיר בנארי. גם אלול וגם בנארי אישרו עובדה זו בעדויותיהם.
- דא עקא, עובדה זו אינה מקנה כל הגנה לנתבעת.
14. ראשית, המדובר בהרחבת חזית פסולה. הטענה כי החוב נפרע לא הועלתה כלל בתצהיר התומך בבקשת הרשות להתגונן. התובעת השמיעה כל העת התנגדות להרחבת החזית הנ"ל, ומשכך, ורק מטעם זה, דין הטענה להידחות.
- יצוין כי גם לא ניתן להישמע בטענה כי טענה זו לא היתה ידועה במועד ההתנגדות, שכן טענה כזו כלל לא נטענה.
15. שנית, טענה זו הינה טענה עובדתית חלופית לטענת היעדר התמורה, ועל כן, הינה מנוגדת להוראת תקנה 72 לתקסד"א ולפיכך, אין להתיר העלאתה. זאת משום שאם חוב השיקים נפרע, הרי שהמסקנה הינה שהמערכות נשוא השיקים הנידונים - סופקו!
- לכן, לא ניתן להעלות טענה עובדתית זו, אשר הבסיס לה הינו הפוך לחלוטין לטענת ההגנה הראשונה והמרכזית של הנתבעת - שהתובעת כלל לא סיפקה את המערכות נשוא השיקים.
16. שלישית, וחשוב מכל: עצם העובדה שאלול שילם לתובעת את סכום השיקים אינה גורעת מחובתה של הנתבעת לפרוע את השיקים.
- עיון בהסכם נספח ז' לתצהיר בנארי מגלה כי המדובר בהסכם הלוואה אשר במסגרתו התחייב אלול לשלם לתובעת את סכום השיקים, ומנגד התובעת התחייבה לתבוע את הנתבעת בגין השיקים הנידונים.
- עוד התחייבה התובעת באותו הסכם להשיב לנתבעת את סכום ההלוואה עם קבלת תקבולים בגין התביעה מהנתבעת.

במילים אחרות, התובעת כלל לא המחתה את זכות התביעה שלה לאלול. אין בהסכם הנ"ל כל הוראה אשר מעבירה את זכות התביעה. זכות התביעה של התובעת נותרה שרירה וקיימת, תוך שהיא מתחייבת להשיב למר אלול את הסכומים אשר יתקבלו כלשהם מהנתבעת בגין התביעה שתוגש כנגדה, כך שהיא לא תתעשר ותגבה פעמיים. בנארי העיד על נסיבת חתימת מסמך זה בכך שמבחינתו המדובר היה בערבות של מר אלול וכתנאי להמשך העבודה עימו (עמ' 23 ש' 8-4).

זוהי התנהלות הגיונית. היא יוצרת בטוחה לתובעת. מאידך, וזה הנימוק החשוב ביותר בעיני - בכל מקרה הנתבעת אינה צריכה לשלם את חובה בכפל – ולכן, מה לי התובעת, מה לי מר אלול. על הנתבעת לפרוע את השיקים – הא ותו לא.

בכל מקרה ומבחינה דיונית ושטרית, התובעת עדיין אוחזת בשיקים ולא הסבה אותם לאלול, על כן אין בידי אלול זכות התביעה השטרית.

לפיכך, גם דינה של טענה זו להידחות.

התוצאה היא אם כן, שהנתבעת לא הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח את הגנותיה מפני ביצוע השיקים.

אשר על כן, ומכל הטעמים המפורטים לעיל, אני דוחה את התנגדות הנתבעת.

הנתבעת תישא בהוצאות המשפט של התובעת בגין תובענה זו, וכן בשכ"ט עו"ד בסך של 25,000 ₪. אין חיוב במע"מ.

מורה על ביטול צו עיכוב הליכי הוצל"פ בתיק הוצל"פ מס' 1821780124.

ניתנה והודעה היום כ"ז סיוון תשע"ה, 14/06/2015 במעמד הנוכחים.

רפי ארניה, שופט

הוקלד על ידי טלי ברמי

רפי ארניה 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)